

Наукові перспективи
Видавнича група

Bulletin of Science and Education

ВІСНИК науки та
освіти
ISSN 2786-6165 (ONLINE)

серії: філологія, культура і мистецтво,
педагогіка, історія та археологія, соціологія

№ 4(10)2023

Видавнича група «Наукові перспективи»

**Громадська організація
«Християнська академія педагогічних наук України»**

«Вісник науки та освіти»

***(Серія «Філологія», Серія «Педагогіка», Серія «Соціологія»,
Серія «Культура і мистецтво», Серія «Історія та археологія»)***

Випуск № 4(10) 2023

Київ – 2023

Publishing Group «Scientific Perspectives»

Public organization

"Christian Academy of Pedagogical Sciences of Ukraine"

"Bulletin of Science and Education"

*(Series" Philology ", Series" Pedagogy ", Series" Sociology ",
Series" Culture and Art ", Series" History and Archeology")*

Issue № 4(10) 2023

Kiev – 2023

**«Вісник науки та освіти (Серія «Філологія», Серія «Педагогіка», Серія «Соціологія», Серія «Культура і мистецтво», Серія «Історія та археологія»)»:
журнал. 2023. № 4(10) 2023. С. 898**

Рекомендовано до видавництва Президією громадської наукової організації «Всеукраїнська Асамблея докторів наук з державного управління» (Рішення від 01.05.2023, № 1/5-23)

Згідно наказу Міністерства освіти і науки України 10.10.2022 № 894 журналу присвоєні категорії "Б" із історії та археології (спеціальність - 032 Історія та археологія) та педагогіки (спеціальність - 011 Освітні, педагогічні науки)

Згідно наказу Міністерства освіти і науки України від 23.12.2022 № 1166 журналу присвоєна категорія Б з філології (спеціальність - 035 філологія).

Журнал видається за підтримки Інституту філософії та соціології Національної академії наук Азербайджану, громадської наукової організації «Всеукраїнська асоціація педагогів і психологів з духовно-морального виховання» та громадської наукової організації «Всеукраїнська асамблея докторів наук з державного управління»

Журнал публікує наукові розвідки з теоретичних та прикладних аспектів філології, соціології, науки про освіту, історії, археології, а також, культурології та мистецтвознавства з метою їх впровадження у сучасний науково-освітній простір.

Цільова аудиторія: вчені, лінгвісти, літературознавці, перекладачі, мистецтвознавці, культурознавці, педагоги, соціологи, історики, археологи, а також, інші фахівці з різних сфер життєдіяльності суспільства, де знаходить застосування тематика наукового журналу.

Журнал включено до міжнародної наукометричної бази Index Copernicus (IC), Research Bible, міжнародної пошукової системи Google Scholar.

Головний редактор: Гурко Олена Василівна - доктор філологічних наук, професор, завідувач кафедри англійської мови для нефілологічних спеціальностей Дніпровського національного університету імені Олеся Гончара, (Дніпро, Україна).

Редакційна колегія:

- ✚ Александрова (Верба) Оксана Олександрівна – доктор мистецтвознавства, доцент, професор кафедри теорії музики Харківського національного університету імені І. П. Котляревського, (Харків, Україна)
- ✚ Вакулик Ірина Іванівна - кандидат філологічних наук, доцент, доцент кафедри журналістики та мовної комунікації Національного університету біоресурсів і природокористування України (Київ, Україна)
- ✚ Волошенко Марина Олександрівна - кандидат педагогічних наук, доцент кафедри психології та соціальної роботи Державного університету "Одеська Політехніка" (Одеса, Україна)
- ✚ Вукілова Катерина Володимирівна – кандидат філологічних наук, доцент кафедри романо-германської філології та перекладу Білоцерківського національного аграрного університету (Біла Церква, Україна), доцент Дніпровського відділення центру наукових досліджень та викладання іноземних мов Національної академії наук України (Дніпро, Україна);
- ✚ Головня Алла Василівна - кандидат філологічних наук, доцент, доцент кафедри англійської філології і перекладу Національного авіаційного університету (Київ, Україна)
- ✚ Ісайкіна Олена Дмитрівна - кандидат історичних наук, доцент, доцент кафедри історії та документознавства Національного авіаційного університету, член Спілки краєзнавців України (Київ, Україна)
- ✚ Колмикова Олена Олександрівна - кандидат філологічних наук, доцент, доцент кафедри гуманітарних дисциплін Дунайського інституту Національного університету "Одеська морська академія" (Одеса, Україна)
- ✚ Котельницький Назар Анатолійович - кандидат історичних наук, доцент кафедри права Чернігівського інституту інформації, бізнесу та права Міжнародного науково - технічного університету імені академіка Юрія Бугая, член - кореспондент Центру українських досліджень Інституту Європи РАН (Чернігів, Україна)
- ✚ Кошетар Уляна Петрівна - кандидат історичних наук, доцент, доцент кафедри української мови та культури Національного авіаційного університету (Київ, Україна)
- ✚ Куриш Наталія Костянтинівна – кандидат педагогічних наук, заступник директора з науково-навчальної роботи, Інститут післядипломної педагогічної освіти Чернівецької області (Чернівці, Україна)
- ✚ Линтвар Ольга Миколаївна - кандидат філологічних наук, доцент кафедри англійської філології і перекладу Національного авіаційного університету (Київ, Україна)
- ✚ Литвинська Світлана Віталіївна - кандидат філологічних наук, доцент, завідувач кафедри української мови та культури Національного авіаційного університету, (Київ, Україна)

- ✦ Матійчин Ірина Мстиславівна – кандидат мистецтвознавства, доцент, доцент кафедри методики музичного виховання і диригування Навчально-наукового інституту музичного мистецтва Дрогобицького державного педагогічного університету імені Івана Франка (Дрогобич, Україна)
- ✦ Матяш Ольга Іванівна - доктор педагогічних наук, професор, професор кафедри алгебри і методики навчання математики Вінницького державного педагогічного університету імені Михайла Коцюбинського (Вінниця, Україна)
- ✦ Мацько Віталій Петрович - доктор філологічних наук, професор, професор кафедри української мови та літератури Хмельницької гуманітарно-педагогічної академії (Хмельницький, Україна)
- ✦ Михайленко Любов Федорівна - доктор педагогічних наук, доцент, доцент кафедри алгебри і методики навчання математики Вінницького державного педагогічного університету імені Михайла Коцюбинського (Вінниця, Україна)
- ✦ Михальчук Роман Юрійович - кандидат історичних наук, доцент, доцент кафедри всесвітньої історії Рівненського державного гуманітарного університету (Рівне, Україна)
- ✦ Мізюк Вікторія Анатоліївна – кандидат педагогічних наук, доцент, декан факультету управління, адміністрування та інформаційної діяльності Ізмайльського державного гуманітарного університету (Ізмаїл, Україна)
- ✦ Міщенко Ірина Іванівна - кандидат мистецтвознавства, доцент, Заслужений працівник культури України, член Національної спілки художників України, доцент кафедри мистецтвознавчої експертизи Національної академії керівних кадрів культури і мистецтв (Київ, Україна)
- ✦ Ніколаєв Микола Ілліч - доктор історичних наук, професор кафедри історії на методику її навчання Ізмайльського державного гуманітарного університету (Одеса, Україна)
- ✦ Осова Ольга Олексіївна - доктор педагогічних наук, професор, професор кафедри іноземної філології Комунального закладу «Харківська гуманітарно-педагогічна академія» Харківської обласної ради (Харків, Україна)
- ✦ Палічук Юрій Іванович – кандидат педагогічних наук, доцент кафедри медицини катастроф та військової медицини Буковинського державного медичного університету (Чернівці, Україна)
- ✦ Потенко Людмила Олександрівна - кандидат філологічних наук, доцент, директор Черкаського інформаційно-учбового тренінгового центру Національного університету «Одеська юридична академія», доцент кафедри іноземних мов НУ «ОЮА», членкиня Центру українського-європейського наукового співробітництва (Одеса, Україна)
- ✦ Присяжнюк Олексій Миколайович - кандидат історичних наук, доцент кафедри всесвітньої історії та методології науки ДЗ «Південноукраїнський національний педагогічний університет імені К. Д. Ушинського» (Одеса, Україна)
- ✦ Прокопович Лада Валеріївна - доктор філософських наук, професор кафедри культурології та філософії культури Національного університету «Одеська політехніка» (Одеса, Україна)
- ✦ Робак Ігор Юрійович - доктор історичних наук, професор, завідувач кафедри суспільних наук Харківського національного медичного університету (Харків, Україна)
- ✦ Руденко Юлія Анатоліївна - доктор педагогічних наук, доцент, доцент кафедри теорії і методики дошкільної освіти ДЗ "Південноукраїнський національний педагогічний університет імені к.д.ушинського (Одеса, Україна)
- ✦ Сидоренко Сергій Іванович - кандидат філологічних наук, доцент, завідувач кафедри англійської філології і перекладу Національного авіаційного університету (Київ, Україна)
- ✦ Січкаренко Галина Геннадіївна - доктор історичних наук, доцент, професор кафедри документознавства та інформаційної діяльності Державного університету телекомунікацій (Київ, Україна)
- ✦ Скляр Ірина Олександрівна - кандидат філологічних наук, доцент, доцент кафедри української філології, доцент кафедри світової літератури Горлівського інституту іноземних мов ДВНЗ Донбаський Державний педагогічний університет, постдокторант(м. Дніпро, Україна)
- ✦ Степанова Наталія Михайлівна - кандидат філософських наук, доцент, доцент кафедри дошкільної освіти, заступник з науки директора ННІ педагогічної освіти, соціальної роботи і мистецтва Черкаського національного університету імені Богдана Хмельницького (Черкаси, Україна)
- ✦ Супрун Володимир Миколайович – доктор філологічних наук, доцент, професор кафедри журналістики та українознавства Національного університету водного господарства та природокористування (Рівне, Україна)
- ✦ Тележкіна Олеся Олександрівна - доктор філологічних наук (спеціальність "Українська мова"), доцент, професор кафедри мовної підготовки, педагогіки та психології Харківського національного університету міського господарства імені О. М. Бекетова, (Харків, Україна)
- ✦ Толочко Світлана Вікторівна – доктор педагогічних наук, професор, головний науковий співробітник лабораторії позашкільної освіти Інституту проблем виховання Національної академії педагогічних наук України (Київ, Україна)
- ✦ Хитровська Юлія Валентинівна - доктор історичних наук, професор, професор кафедри історії факультету соціології і права Національного технічного університету України «Київський політехнічний інститут імені Ігоря Сікорського» (Київ, Україна)
- ✦ Чікарькова Марія Юріївна - доктор філософських наук (спец. "філософія культури"), професор кафедри філософії та культурології Чернівецького національного університету імені Юрія Федьковича (Чернівці, Україна)
- ✦ Шандра Наталія Андріївна - кандидат педагогічних наук, доцент кафедри іноземних мов для природничих факультетів Львівського національного університету імені Івана Франка (Львів, Україна)
- ✦ Шеремет Інеса Володимирівна - кандидат педагогічних наук, доцент, доцент кафедри медикобіологічних та валеологічних основ охорони життя і здоров'я Національного педагогічного університету ім. М. П. Драгоманова (Київ, Україна)
- ✦ Шологон Лілія Іванівна - доктор історичних наук, доцент, професор кафедри історії Центральної та Східної Європи і спеціальних галузей історичної науки Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника (Івано-Франківськ, Україна)
- ✦ Щербак Олена Володимирівна - кандидат філологічних наук, старший викладач кафедри прикладної лінгвістики Національного університету кораблебудування імені адмірала Макарова (Миколаїв, Україна)
- ✦ Янкович Олександра Іванівна - доктор педагогічних наук, професор, завідувач кафедри педагогіки і методики початкової та дошкільної освіти Тернопільського національного педагогічного університету імені Володимира Гнатюка (Тернопіль, Україна)
- ✦ Ярослав Сирник - доцент кафедри етнології та культурної антропології Вроцлавського університету (Вроцлав, Польща)

Статті розміщені в авторській редакції. Відповідальність за зміст та орфографію поданих матеріалів несуть автори.

- Маленко Я.В., Кабак О.М.** 539
ЕКОЛОГІЧНА КУЛЬТУРА: ЗАГАЛЬНА ПРОБЛЕМАТИКА Й АСПЕКТИ ФОРМУВАННЯ
- Матвєєва О.О.** 554
ВИКОРИСТАННЯ ІНФОРМАЦІЙНО-КОМП'ЮТЕРНИХ ТЕХНОЛОГІЙ НА УРОКАХ МУЗИЧНОГО МИСТЕЦТВА
- Матіяш В.В., Швець І.Б., Лановенко - Мельник Н.В.** 570
ОСОБЛИВОСТІ НАЦІОНАЛЬНО-ПАТРІОТИЧНОГО ВИХОВАННЯ В ПОЧАТКОВІЙ ШКОЛІ ЗАСОБАМИ ІНТЕРАКТИВНИХ ТЕХНОЛОГІЙ
- Мисник Т.Г., Аранчій В.І.** 586
МІСЦЕ І РОЛЬ СТУДЕНТСЬКОГО САМОВРЯДУВАННЯ В ЖИТТІ ТА УПРАВЛІННІ ЗАКЛАДАМИ ВИЩОЇ ОСВІТИ
- Мотика С.М.** 594
УСПІШНІСТЬ КЕРІВНИКА ВІЙСЬКОВОГО ЗАКЛАДУ ОСВІТИ: ПРОФЕСІЙНИЙ ТА ОСОБИСТІСНИЙ АСПЕКТИ
- Новак Г.Е.** 606
МОДЕЛЬ ПІДГОТОВКИ МАЙБУТНІХ БАКАЛАВРІВ ПРИРОДНИЧИХ НАУК В КОНТЕКСТІ НАСТУПНОСТІ МІЖ ПОЧАТКОВОЮ ТА СЕРЕДНЬОЮ ЛАНКАМИ ОСВІТИ
- Павленко Г.П., Шарлай Н.М., Коковська О.В.** 618
ЕФЕКТИВНЕ ФОРМУВАННЯ МЕДИКО-ПЕДАГОГІЧНОЇ КОМПЕТЕНТНОСТЕЙ У МАЙБУТНІХ ЛІКАРІВ
- Пак А.** 629
ФОРМУВАННЯ МЕДІА-ОСВІЧЕНОСТІ МАЙБУТНІХ ВЧИТЕЛІВ КОРЕЙСЬКОЇ МОВИ В УКРАЇНІ
- Писарчук О.Т., Жаркова І.І., Ратушняк Н.О., Чайка В.М., Янкович О.І.** 642
ІННОВАЦІЇ В ПРОФЕСІЙНІЙ ПІДГОТОВЦІ МАЙБУТНІХ ВИХОВАТЕЛІВ В УМОВАХ ВІЙНИ
- Поліщук Т.В., Возносименко Д.А., Рудницький С.О.** 653
ФОРМУВАННЯ МАТЕМАТИЧНОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ СТУДЕНТІВ ОСВІТНЬОЇ ПРОГРАМИ ПРОФЕСІЙНА ОСВІТА «ХАРЧОВІ ТЕХНОЛОГІЇ» У ПРОЦЕСІ ВИВЧЕННЯ КУРСУ «ВИЩА МАТЕМАТИКА»

УДК 378:373.21

[https://doi.org/10.52058/2786-6165-2023-4\(10\)-642-652](https://doi.org/10.52058/2786-6165-2023-4(10)-642-652)

Писарчук Оксана Тарасівна кандидат педагогічних наук, доцент, доцент кафедри педагогіки і методики початкової та дошкільної освіти, заступник декана факультету педагогіки і психології, Тернопільський національний педагогічний університет імені Володимира Гнатюка, вул. Максима Кривоноса, 2, м. Тернопіль, 46027, <https://orcid.org/0000-0003-0110-9174>

Жаркова Ірина Іванівна кандидат педагогічних наук, доцент, доцент кафедри педагогіки і методики початкової та дошкільної освіти, Тернопільський національний педагогічний університет імені Володимира Гнатюка, вул. Максима Кривоноса, 2, м. Тернопіль, 46027, <https://orcid.org/0000-0003-0217-1498>

Ратушняк Наталія Олегівна доктор філософії (013 Початкова освіта), викладач кафедри педагогіки і методики початкової та дошкільної освіти, Тернопільський національний педагогічний університет імені Володимира Гнатюка, вул. Максима Кривоноса, 2, м. Тернопіль, 46027, <https://orcid.org/0000-0002-2242-271X>

Чайка Володимир Мирославович доктор педагогічних наук, професор, декан факультету педагогіки і психології, професор кафедри педагогіки і методики початкової та дошкільної освіти, Тернопільський національний педагогічний університет імені Володимира Гнатюка, вул. Максима Кривоноса, 2, м. Тернопіль, 46027, <https://orcid.org/0000-0003-3665-0403>

Янкович Олександра Іванівна доктор педагогічних наук, професор, завідувач кафедри педагогіки і методики початкової та дошкільної освіти, Тернопільський національний педагогічний університет імені Володимира Гнатюка, вул. Максима Кривоноса, 2, м. Тернопіль, 46027, <https://orcid.org/0000-0003-4253-5954>

ІННОВАЦІЇ В ПРОФЕСІЙНІЙ ПІДГОТОВЦІ МАЙБУТНІХ ВИХОВАТЕЛІВ В УМОВАХ ВІЙНИ

Анотація. У статті здійснено аналіз проблематики застосування інновацій в професійній підготовці майбутніх вихователів в умовах

війни. Визначено, що у зв'язку з реформуванням системи вищої освіти в Україні викладачі активно впроваджують інтерактивні та інноваційні методи навчання. З початком війни освітні заклади перейшли на дистанційне навчання, що призвело до активного пошуку сучасних інформаційно-комп'ютерних технологій та онлайн застосунків, які допоможуть викладачам продовжити впроваджувати інновації в систему освіти. Зазначено, що до інноваційних технологій віднесено наступні методи: тренінги, майстер-класи, метод-проектів, медіа-технологій, проблемні групи, творчі майстерні, світлиці передового педагогічного досвіду, центри, журнали, галереї, конференції, семінари, круглі столи, олімпіади з дошкільної педагогіки, фестивалі педагогічної майстерності. Звернено увагу, що під час дистанційного навчання потрібно акцентувати увагу на набутті та розвитку практичних складових діяльності майбутніх вихователів закладів дошкільної освіти. Саме тому запропоновано теоретичний матеріал розміщувати на онлайн платформах MOODLE та Google Classroom. На прикладі методу проектів розглянуто застосування онлайн технологій під час дистанційного навчання. Обґрунтовано, що метод проектів сприяє розвитку пізнавальних навичок студентів, формуванню їхніх умінь самостійно конструювати власні знання, орієнтуватись в інформаційному середовищі, розвиває критичне і творче мислення. Зазначено, що проектна діяльність посилює мотивацію студентів до навчання, активізує пошук дидактичних підходів в організації педагогічного процесу в дошкільних навчальних закладах та створює умови для творчої реалізації суб'єктів освітнього процесу, розвиває вміння забезпечити особистісно-зорієнтований підхід до дітей. Визначено, що метод проектів під час дистанційного навчання можна реалізовувати з допомогою наступних програм та додатків: ZOOM, Google Chat, Google Jamboard, Google Drive, Google Keep, Google форми.

Ключові слова: інновації, дистанційне навчання, метод проектів, війна, майбутні вихователі.

Pysarchuk Oksana Tarasivna Candidate of Pedagogical Sciences, Associate Professor, Associate Professor of the Department of Pedagogy and Methods of Primary and Preschool Education, Deputy of the Dean of Faculty of Pedagogics and Psychology, Ternopil Volodymyr Hnatiuk National Pedagogical University, Maksym Kryvonis St., 2, Ternopil, 46027, <https://orcid.org/0000-0003-0110-9174>

Zharkova Iryna Ivanivna Candidate of Pedagogical Sciences, Associate Professor, Associate Professor of the Department of Pedagogy and Methods of Primary and Preschool Education, Ternopil Volodymyr Hnatiuk National Pedagogical University, Maksym Kryvonis St., 2, Ternopil, 46027, <https://orcid.org/0000-0003-0217-1498>

Ratushniak Nataliia Olehivna Doctor of Philosophy (013 Elementary Education), teacher of the Department of Pedagogy and Methods of Primary and Preschool Education, Ternopil Volodymyr Hnatiuk National Pedagogical University, Maksym Kryvonis St., 2, Ternopil, 46027, <https://orcid.org/0000-0002-2242-271X>

Chaika Volodymyr Myroslavovych Doctor of Pedagogical Sciences, Professor, Dean of Faculty of Pedagogics and Psychology, professor of Department of Pedagogy and Methods of Primary and Preschool Education, Ternopil Volodymyr Hnatiuk National Pedagogical University, Maksym Kryvonis St., 2, Ternopil, 46027, <https://orcid.org/0000-0003-3665-0403>

Yankovych Oleksandra Ivanivna Doctor of Pedagogical Sciences, Professor, Head of the Pedagogy and Methods of Primary and Preschool Education Department, Ternopil Volodymyr Hnatiuk National Pedagogical University, Maksym Kryvonis St., 2, Ternopil, 46027, <https://orcid.org/0000-0003-4253-5954>

INNOVATIONS IN THE PROFESSIONAL TRAINING OF FUTURE EDUCATORS IN THE CONDITIONS OF WAR

Abstract. The article analyzes the problems of applying innovations in the professional training of future educators in wartime. It has been determined that in connection with the reform of the higher education system in Ukraine, teachers are actively introducing interactive and innovative teaching methods. Since the beginning of the war, educational institutions have switched to distance learning, which has led to an active search for modern information and computer technologies and online applications that will help teachers continue to innovate in the education system. It is noted that innovative technologies include the following methods: trainings, master classes, method projects, media technologies, problem groups, creative workshops, rooms of advanced pedagogical experience, centers, magazines, galleries, conferences, seminars, round tables, preschool pedagogy competitions, and pedagogical excellence festivals. It is emphasized that

during distance learning it is necessary to focus on the acquisition and development of practical components of the activities of future teachers of preschool education institutions. That is why it is proposed to post theoretical material on the online platforms MOODLE and Google Classroom. The use of online technologies in distance learning is considered on the example of the project method. It is substantiated that the project method contributes to the development of students' cognitive skills, the formation of their ability to independently construct their own knowledge, navigate the information environment, and develop critical and creative thinking. It is noted that project activity enhances students' motivation to learn, intensifies the search for didactic approaches in the organization of the pedagogical process in preschool educational institutions and creates conditions for the creative realization of the subjects of the educational process, develops the ability to provide a personality-oriented approach to children. It has been determined that the project method in distance learning can be implemented using the following programs and applications: ZOOM, Google Chat, Google Jamboard, Google Drive, Google Keep, Google Forms.

Keywords: innovation, distance learning, project-based learning, war, future educators.

Постановка проблеми. Система освіти України проходить процес реформування у зв'язку зі вступом до Європейського освітнього простору. Сучасна освітня парадигма акцентує увагу на підготовці сучасних висококваліфікованих, конкурентоспроможних вихователів закладів дошкільної освіти. Процеси реформування, які відбуваються в нашій державі в системі освіти спрямовані на прогресивний розвиток. Державна політика на сучасному етапі зосереджена на забезпеченні майбутніх фахівців якісною освітою, яка буде відповідати Європейським стандартам. У зв'язку з цим значно підвищилися вимоги щодо підготовки вихователів, адже саме вони займаються вихованням молодого сучасного покоління. Місія вихователя закладу дошкільної освіти полягає у всебічному гармонійному та психологічному розвитку дітей. А отже, заклади вищої освіти покликані сформувати та випустити професійно компетентного фахівця.

Реформування сучасної освіти відбувається відповідно до положень Законів України «Про освіту», «Про вищу освіту», «Концепції реалізації державної політики у сфері реформування загальної середньої освіти «Нова Українська школа» на період до 2029 року, Професійного стандарту підготовки вихователів закладів дошкільної освіти та інших нормативних документів. Саме ці нормативні документи спрямовані на

реалізацію закладами вищої освіти наступних завдань: підготовка фахівців здатних ефективно реалізовувати функції професійної діяльності на засадах компетентнісного, аксіологічного, особистісно-орієнтованого та інтегрованого підходів, направлених на удосконалення soft skills; підготовка педагогів з підвищеною мотивацією до постійного самовдосконалення, саморозвитку, самоосвіти та самовираження [1, с. 76].

У закладах вищої освіти вже почали застосовувати інноваційні та інтерактивні методи підготовки майбутніх вихователів, але з початком повномасштабного вторгнення на територію нашої держави перед науково-педагогічним складом постало нове завдання: забезпечити безперервну професійну підготовку майбутніх вихователів в умовах війни та для цього їм потрібно впровадити комп'ютерні інновації в систему освіти.

Аналіз останніх досліджень і публікацій засвідчив, що проблемам використання інновацій в освітньому процесі присвячені роботи А. Вербицького, І. Дичківської, О. Писарчук. Впровадження інновацій в роботу з дошкільнятами здійснювали: Х. Барна, А. Вакуленко, С. Поворознюк. Особливості підготовки майбутніх педагогів під час опанування ними навчальних дисциплін у закладах вищої освіти досліджували: І. Зязюн, Г. Ничкало, Р. Скульський. Проблемою модернізації змісту підготовки майбутніх вихователів закладів дошкільної освіти займалися: Т. Андрущенко, Л. Артемова, В. Нестеренко, С. Сухорукова.

Мета статті полягає у визначенні інноваційних засобів та їх особливостей при професійній підготовці майбутніх вихователів в умовах війни.

Виклад основного матеріалу. На сьогоднішній день підготовка фахівців для закладів дошкільної освіти характеризується великою кількістю різних технологій. Ці технології класифікуються за певними ознаками, але в пріоритеті є найбільш використовувані: педагогічні, інтелектуальні, інтерактивні, інформаційні, інноваційні.

На думку С. Смолюк навчання з використанням інноваційних технологій якісно перевищує класичну освіту. Воно інтегрує процеси, які не можна об'єднувати в межах класичної освіти: навчання, працевлаштування, планування кар'єри, безперервна освіта. До інноваційних освітніх технологій авторка відносить:

- тренінгові технології – зорієнтовані на концептуалізацію практичного досвіду студентів та актуалізацію нагромаджених теоретичних знань (модифікації: тематичні й комплексні тренінги; аналіз конкретних ситуацій; ігрова технологія);

- програмове навчання – спрямоване на засвоєння (запам'ятовування) добре структурованих і логічно побудованих фреймів, що супроводжуються покроковим контролем і підкріпленням;
- мультимедійні технології, у яких низку функцій викладача виконують технічні засоби навчання (надання інформації повідомлюваного, довідкового й ілюстративного плану, динамічна візуалізація змісту, виконання вправ і текстових завдань, ведення обліку) [2, С. 221-225].

С. Романюк та О. Романюк вважають, що до інноваційних технологій слід віднести наступні методи: тренінги, майстер-класи, метод-проектів, медіа-технологій, проблемні групи, творчі майстерні, світлиці передового педагогічного досвіду, центри, журнали, галереї, конференції, семінари, круглі столи, олімпіади з дошкільної педагогіки, фестивалі педагогічної майстерності [3, с.66].

Безумовно, всі запропоновані науковцями інновації є перспективними та чинять активний вплив на підготовку майбутнього вихователя, але у мирний час, коли заняття проходять традиційно в аудиторіях. Тож перед нами постало питання: «Як продовжувати застосовувати інновації під час професійної підготовки майбутніх вихователів закладу дошкільної освіти в умовах війни, коли майже всі заклади вищої освіти перейшли на дистанційне навчання?»

Саме тому було прийнято рішення продовжувати впровадження інноваційних методів в освітній процес з допомогою інформаційно-комп'ютерних технологій (ІКТ) та інноваційних освітніх технологій, які вперше почали застосовувати під час пандемії коронавірусу.

О. Дубасенюк вважає, що інновації в освіті – це процес утворення, запровадження та поширення в освітній практиці нових ідей і засобів, педагогічних та управлінських технологій, за результатами впровадження яких підвищуються показники (рівні) досягнень структурних компонентів освіти, відбувається перехід системи у якісно інший стан [4, с. 14-16].

На думку О. Листопад інноваційні освітні технології є структурно важливим компонентом професійної діяльності майбутнього фахівця, що базується на перспективі набуття студентом бажання сприймати, аналізувати й відтворювати педагогічні технології у професійній діяльності на посаді вихователя дітей дошкільного віку [5, с. 184].

Вважаємо, що особливу увагу під час дистанційного навчання потрібно приділяти набуттю та розвитку практичних складових діяльності майбутніх вихователів закладів дошкільної освіти. Саме тому пропонуємо теоретичний матеріал розміщувати на онлайн платформах MOODLE та Google Classroom.

MOODLE – це безкоштовно модульне, об'єктивно-орієнтоване динамічне навчальне середовище, яке ще називається системою управління навчанням, системою управління курсами, віртуальним навчальним середовищем, яке надає викладачам, здобувачам та адміністраторам розширений набір інструментів для комп'ютеризованого навчання. MOODLE є достатньо гнучкою системою навчання: викладач може самостійно створювати дистанційний курс, управляти ним, тобто самостійно контролювати доступ до своїх курсів, використовувати часові обмеження, контролювати надсилання виконаних завдань на перевірку, фіксувати завдання надіслані із запізненням, дозволяти або забороняти студентам певні дії з навчальними матеріалами, виставляти оцінки та надавати коментарі [6].

Google Classroom – це інструмент за допомогою якого викладачі можуть швидко створювати й упорядковувати завдання, надавати результати перевірок і легко спілкуватися зі своїми студентами. Завдяки Google Classroom студенти можуть зберігати свої робочі файли й виконувати завдання на Google диску та спілкуватися з викладачами та одногрупниками напряму. У Google Classroom можна працювати з Google документами, диском та електронною поштою Gmail. Викладачі можуть створювати і збирати завдання в режимі онлайн, переглядати роботи тих студентів, які вже виконали завдання, надавати результати перевірок у реальному часі кожному студенту. Викладачі також можуть робити оголошення, ставити запитання і залишати коментарі, що дозволяє налагодити постійний зв'язок зі здобувачами.

Для того, щоб студенти набули більше практичних навичок для своєї майбутньої професійної діяльності під час занять потрібно впроваджувати наступні методи: метод проєкту, семінарські заняття у формі рольової гри, роботи в малих групах, роботи в парах, «мозковий штурм», прес-метод, аналіз ситуації, дискусії, «дерево рішень».

Розглянемо більш детально як можна використовувати проєктний метод з допомогою онлайн технологій.

Метод проєктів був розроблений американськими гуманістами Дж. Дьюї та У. Кілпатріком, які в основу методу проєкту поклали ідею спрямованості на результат, якого можна досягти під час розв'язання практичної чи теоретично-значущої проблеми. Метод проєктів сприяє розвитку пізнавальних навичок студентів, формуванню їхніх умінь самостійно конструювати власні знання, орієнтуватись в інформаційному середовищі, розвиває критичне і творче мислення.

Метод проєктів допомагає досягти оптимального рівня формування готовності майбутнього вихователя до професійної діяльності, зокрема:

- проєктна діяльність посилює мотивацію студентів до навчання, активізує пошук дидактичних підходів в організації педагогічного процесу в дошкільних навчальних закладах;
- створює умови для творчої реалізації суб'єктів освітнього процесу, розвиває уміння забезпечити особистісно-зорієнтований підхід до дітей.

Проєкти зорієнтовані на спільну діяльність учасників освітнього процесу у закладі вищої освіти та організуються в різних варіантах:

- як спільна діяльність викладача і студентів над проєктом;
- як спільна діяльність групи студентів над розробкою проєкту;
- як виконання індивідуального науково-дослідницького завдання студента.

Під час виконання різноманітних видів проєктування здійснюється:

- ✓ виявлення і аналіз проблематики як результат суперечності між необхідною інноваційною діяльністю педагога та тією, що склалася на практиці;
- ✓ пошук новітніх підходів для створення проєктів;
- ✓ розроблення програми моделювання діяльності учасників проєкту для реалізації інноваційних ідей у навчально-виховному процесі;
- ✓ планування – як поетапне розроблення алгоритму взаємопов'язаних дій учасників проєкту;
- ✓ конструювання інноваційної практики в комплексі через реалізацію програми і планів проєкту;
- ✓ рефлексія отриманих результатів проєкту;
- ✓ усвідомлення студентами власної діяльності в процесі реалізації проєкту;
- ✓ співвіднесення досягнутих результатів із критеріями нормативної діяльності вихователів [8, с. 133-134].

Метод проєктів під час дистанційного навчання можна впроваджувати під час дистанційної освіти через наступні програми:

ZOOM для вступного заняття на якому викладач надасть установчі рекомендації щодо виконання проєктів. Також з допомогою ZOOM можна поділити здобувачів на групи в яких вони будуть працювати. Студенти матимуть можливість у віртуальних кімнатах обговорювати роботу над проєктом, а викладач в цей час може спостерігати за ходом цього обговорення.

Наступним кроком є створення для робочих груп чатів з допомогою додатку Google Chat, в яких безпосередньо буде вестися обговорення виконання проєкту та його реалізація. За допомогою інтегрованих інструментів є можливість слідкувати за всіма обговореннями й створювати окремі канали для кожної теми, організовуватися спільна робота в різних групах. Групи – це місце, де учасники можуть обговорювати різні теми, ділитися знаннями та ідеями, працювати над проєктами.

З допомогою додатку Google Jamboard можна створити для кожної робочої групи віртуальну дошку. На цій дошці учасники можуть робити необхідні замітки та розміщати стікери для передачі власних ідей, працювати та доопрацьовувати цікаві креативні рішення спільними зусиллями. Цей девайс базується на хмарних технологіях, тож користуватися ним можна з будь-якого пристрою, будь-де та у будь-який час. Google Jamboard не має обмежень за розміром вільного місця та кількості учасників, які одночасно можуть працювати з дошкою. До речі, все, що напрацьовано на цій дошці автоматично зберігається на Google Drive.

Google Keep – це додаток з допомогою якого можна зробити нотатки і поділитися ними з робочою групою. Також є функція голосових нотаток, які автоматично все перетворюють на текст.

Ще одним зручним додатком є Google форми, які допомагають швидко створити анкету для опитування і отримати готові зведені дані.

Отже, це тільки невелика частина сучасних інтернет ресурсів з допомогою яких можливо цікаво проводити дистанційні заняття під час професійної підготовки майбутніх вихователів закладів дошкільної освіти в умовах війни. Головне це креативність та бажання викладача вчитися користуватися різними новітніми онлайн-технологіями.

Висновки. Здійснивши аналіз наукової проблематики використання інновацій в професійній підготовці майбутніх вихователів в умовах війни ми зробили наступні висновки:

- Інновація — це метод з допомогою якого в систему освіти впроваджуються новітні технології навчання, які впливають на соціальне середовище.

- Вважаємо, що в умовах війни під час дистанційного навчання потрібно більше уваги приділяти практичній складовій навчання.

- Щоб студенти набули більше практичних навичок для своєї майбутньої професійної діяльності під час занять потрібно впроваджувати наступні методи: метод проєкту, семінарські заняття у

формі ролівої гри, роботи в малих групах, роботи в парах, «мозковий штурм», прес-метод, аналіз ситуації, дискусії, «дерево рішень».

- Для навчання студентів можна використовувати будь-які інтернет-ресурси, додатки та девайси. Сучасний світ інтернет-технологій різноманітний, потрібно тільки підбирати найбільш підходящі додатки та навчитися ними користуватися.

Література:

1. Бартіков О. С., Дурманенко Є. А., Дурманенко О. Л. Інноваційні технології професійної підготовки майбутніх вихователів до інтегрованого навчання. *Інноваційна педагогіка*. 2022. Випуск 52. Том 1. С. 76-80.

2. Смолюк С. В. Використання інноваційних технологій навчання в процесі фахової підготовки майбутнього вихователя закладу дошкільної освіти. *Інноваційна педагогіка*. 2022. Випуск 48. Том 2. С. 223-226.

3. Романюк С. З., Романюк О. В. Інноваційні технології у професійній підготовці сучасного вчителя: вітчизняний та зарубіжний досвід. *Молодий вчений*. 2019. №7.1 (71.1). С. 64-69.

4. Професійна педагогічна освіта: особистісно-орієнтований підхід: монографія / за загальною редакцією О. А. Дубасенюк. Житомир: Видавництво ЖДУ імені І. Франка, 2012. 436 с.

5. Листопад О. А. Підготовка майбутніх вихователів до використання інноваційних технологій в закладі дошкільної освіти. *Науковий вісник Миколаївського національного університету імені В. О. Сухомлинського. Педагогічні науки*. 2019. №2 (85). С. 183-189.

6. Про систему MOODLE. URL: <https://dut.edu.ua/ua/1035-pro-sistemu-moodle-organizaciy-no-metodichniy-centr-novitnih-tehnologiy-navchannya>

7. Що таке Google Classroom: основні можливості? URL: <https://futurenow.com.ua/shho-take-google-classroom-yak-neyu-korystuvatysya-yak-pratsyuye-ta-osnovni-mozhlyvosti/>

8. Рогальська Н. В. Використання методу проєктів у професійній підготовці майбутніх фахівців дошкільної освіти. *Педагогіка вищої школи*. 2013. Випуск 37. С. 131-135.

References:

1. Bartikov O. S., Durmanenko Ye. A., Durmanenko O. L. (2022). Innovatsiini tekhnolohii profesiinoy pidhotovky maibutnix vykhovateliv do intehrovanoho navchannia [Innovative technologies for professional training of future educators for integrated learning]. *Innovatsiina pedahohika – Innovative pedagogy*. 52, Tom 1, 76-80 [in Ukrainian].

2. Smoliuk S. V. (2022). Vykorystannia innovatsiinykh tekhnolohii navchannia v protsesi fakhovoi pidhotovky maibutnoho vykhovatelja zakladu doshkilnoi osvity [The use of innovative teaching technologies in the process of professional training of a future preschool teacher]. *Innovatsiina pedahohika – Innovative pedagogy*. 48. Tom 2, 223-226 [in Ukrainian].

3. Romaniuk S. Z., Romaniuk O. V. (2019). Innovatsiini tekhnolohii u profesiinii pidhotovtsi suchasnoho vchytelia: vitchyzniani ta zarubizhnyi dosvid [Innovative Technologies in the Professional Training of Modern Teachers: Domestic and Foreign Experience]. *Molodyi vchenyi – Young scientist*. 2019, 7.1 (71.1), 64-69 [in Ukrainian].

4. Profesiina pedahohichna osvita: osobystisno-orientovanyi pidkhid [Professional teacher education: a personality-oriented approach] (2012): monohrafiia / za zahalnoiu redaktsiieiu O. A. Dubaseniuk. Zhytomyr: Vydavnytstvo ZhDU imeni I. Franka [in Ukrainian].

5. Lystopad O. A. (2019). Pidhotovka maibutnikh vykhovateliv do vykorystannia innovatsiinykh tekhnolohii v zakladi doshkilnoi osvity [Preparation of future educators for the use of innovative technologies in preschool education]. *Naukovyi visnyk Mykolaivskoho natsionalnoho universytetu imeni V. O. Sukhomlynskoho. Pedahohichni nauky – Scientific Bulletin of V. O. Sukhomlynskyi Mykolaiv National University. Pedagogical sciences*. 2 (85). S. 183-189 [in Ukrainian].

6. Pro systemu MOODLE. URL: <https://dut.edu.ua/ua/1035-pro-sistemu-moodle-organizaciyno-metodichniy-centr-novitnih-tehnologiy-navchannya> [in Ukrainian].

7. Shcho take Google Classroom: osnovni mozhlyvosti? URL: <https://futurenow.com.ua/shho-take-google-classroom-yak-neyu-korystuvatysya-yak-pratsyuye-ta-osnovni-mozhlyvosti/> [in Ukrainian].

8. Rohalska N. V. (2013). Vykorystannia metodu proektiv u profesiinii pidhotovtsi maibutnikh fakhivtsiv doshkilnoi osvity [The use of the project method in the professional training of future specialists in preschool education]. *Pedahohika vyshchoi shkoly – Pedagogy of higher education*, 37, 131-135 [in Ukrainian].

Журнал

«Вісник науки та освіти»

*(Серія «Філологія», Серія «Педагогіка», Серія «Соціологія»,
Серія «Культура і мистецтво», Серія «Історія та археологія»)*

Випуск № 4(10) 2023

Формат 60x90/8. Папір офсетний.
Гарнітура Times New Roman.
Ум. друк. арк. 8,2.

Видавець:

Громадська наукова організація «Всеукраїнська асамблея докторів наук з державного управління»
Свідоцтво серія ДК №4957 від 18.08.2015 р., Андріївський узвіз, буд.11, оф 68, м. Київ, 04070.

Підготовлено рекламним агентством
«GoToPrint» Адреса, Україна, Київська обл.,
м. Київ, вул. Льва Толстого, 63
e-mail: gotoprint@gmail.com